

ROVATVEZETŐINK

NAP

Hannák Judit
1042 Budapest, Petőfi u. 24., IX/27.
E-mail: nap@mcse.hu, tel.: +36-70-466-3698

HOLD

Görgei Zoltán
6500 Baja, Kálvária u. 94.
E-mail: hold@mcse.hu

BOLYGÓK

Kiss Áron Keve
2600 Vác, Báthori u. 15.
E-mail: bolygok@mcse.hu

ÜSTÖKÖSÖK, KISBOLYGÓK

Sárnecky Krisztián
1131 Budapest, Göncöl u. 43. XIV. lh. II/11.
Tel.: +36-20-984-0978, E-mail: sky@mcse.hu

METEOROK

Presits Péter
1053 Budapest, Henszlmann I. u. 3. III/13.
E-mail: presitspeter@gmail.com

FEDÉSEK, FOGYATKOZÁSOK

Szabó Sándor
9400 Sopron, Szellő u. 27.
Tel.: +36-20-485-0040, E-mail: castell.nova@chello.hu

KETTŐSCSILLAGOK

Szklénár Tamás
5551 Csabacsúd, Dózsa Gy. u. 41.
E-mail: szklenartamas@gmail.com

VÁLTOZÓCSILLAGOK

Kiss László, Kovács István, Jakabfi Tamás
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: vcpsz@mcse.hu, Tel.: +36-30-491-1682

MÉLYÉG-OBJEKTUMOK

Sánta Gábor
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: melyeg@mcse.hu

SZABADSZEMES JELENSÉGEK

Landy-Gyebnár Mónika
8200 Veszprém, Boglárka u. 18.
E-mail: landy.gyebnar@gmail.com

CSILLAGÁSZATI HÍREK

Molnár Péter
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: mpt@mcse.hu

CSILLAGÁSZATTÖRTÉNET

Keszthelyi Sándor
9792 Bucsú, Rohonci u. 22.
E-mail: keszthelyi.sandor52@gmail.com

A TÁVCSÓVEK VILÁGA

Kurucz János
5440 Kunszentmárton, Tiszakürti u. 412.
E-mail: sidius4@gmail.com

DIGITÁLIS ASZTROFOTÓZÁS

Fűrész Gábor
8000 Székesfehérvár, Pozsonyi út 87.
E-mail: gfuresz@mit.edu

Az észlelések beküldési határideje minden hónap 6-a!
Kérjük, a megfigyeléseket közvetlenül rovatvezetőinkhez küldjék elektronikus vagy hagyományos formában, ezzel is segítve a Meteor összeállítását. A képek formátumával kapcsolatos információk a meteor.mcse.hu honlapon megtalálhatók. Ugyanitt letölthetők az egyes rovatok észlelőlapjai.

Az észlelések online-feltöltése: eszlelesek.mcse.hu

ÉSZLELÉSI ROVATAINKBAN ALKALMAZOTT GYAKORIBB RÖVIDÍTÉSEK:

CM	centrálmeridián
Ha	H-alfa észlelés (Nap)
DF	diffúz köd
GH	gömbhalmaz
GX	galaxis
NY	nyílthalmaz
PL	planetáris köd
SK	sötét köd
DC	a kóma sűrűsödésének foka (üstökösöknél)
DM	fényességkülönbség
EL	elfordított látás
É	észak
D	dél
K	kelet
Ny	nyugat
KL	közvetlen látás
LM	látómező (nagyság)
m	magnitúdó
öh	összehasonlító csillag (változócsillagok)
PA	pozíciószőg
S	látszó szögtávolság (kettőscsillagok)

MŰSZEREK:

B	binokulár
DK	Dall–Kirkham-távcső
L	lencsés távcső (refraktor)
M	monokulár
MC	Makszutov–Cassegrain-távcső
SC	Schmidt–Cassegrain-távcső
RC	Ritchey–Chrétien-távcső
T	Newton-reflektor
Y	Yolo-távcső
f	fotóobjektív
sz	szabadszemes észlelés

HIRDETÉSI DÍJAINK:

Hátsó borító: 40 000 Ft
Belső borító: 30 000 Ft,
Belső oldalak: 1/1 oldal 25 000 Ft, 1/2 oldal 12 500 Ft,
1/4 oldal 6250 Ft, 1/8 oldal 3125 Ft.
(Az összegek az áfát nem tartalmazzák!)

Nonprofit jellegű csillagászati hirdetéseket (találkozó, táborok, pályázati felhívások) díjtalanul közölünk.

Tagjaink, előfizetőink apróhirdetéseit – legfeljebb 10 sor terjedelemben – díjtalanul közöljük.

Az apróhirdetések szövegét írásban kérjük megküldeni az MCSE címére (1300 Budapest, Pf. 148.), e-mail: meteor@mcse.hu. A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

L

A római számok kezdenek kimenni a divatból. Az évszázadokat és immár az évezredek is kezdjük arab számokkal jelölni, akárcsak a főváros kerületeit vagy éppen az emeletek sorszámait. A 110 éves bérházban, amelyben lakom, szinte csak véletlenül maradt meg egy táblácska a lépcsőházban még a boldog békeidőkből: „I-ső emelet”. Így, római számmal – természetesen!

A Meteor most lép ötvenedik évfolyamába, amit „rómaiul” így írunk: L. Lapunk 1971-es indulása óta rengeteget változott a világ, benne a Meteorral. 1978-ban jelent meg Kevin Godley és Lol Creme nagyszerű L című albuma, amely mérsékelten fogyott, de mit lehet várni egy intellektuális art-rock nagylemeztől? 1989-ben – többek között a Meteor megmentésére – újjászületett az MCSE, és a hamarosan megjelenő MCSE-emblémával ellátott pólókról kiderült, hogy éppen az L méret fogy a legjobban. Az „új” MCSE egyik első közös programja egy gyalogtura volt a budai hegyekben, egyik állomásunk volt a Meteor-szurdok Budakeszi közelében. Akkoriban még a Bólyi Áfész által gyártott Meteor csillagszóró volt a legnépszerűbb ilyen jellegű termék. Mindez persze csak játék az L-lel és az M-mel, szilveszterkor akár azt is elnótázzhatjuk, hogy C évfolyamnak L a fele.

Karácsony előtt felkerestem amatőrmozgalmunk élő legendáját, Bartha Lajost. Ő is egy régi budai házban lakik, mintha a reformkorba csöppennénk vissza. Az egyemeletes felhívízi ház annyira talán nem régi, különben ott lenne az oldalán a „műemlék” felirat. Mindenféleképp beszélgettünk a szeles decemberi estén – „mindenfélé” alatt természetesen a magyar amatőrcsillagászat értendő, a jelene is, de sokkal inkább a múltja. Szóba kerültek a régi képzőművész-amatőr csillagászok, a kiskartali csillagvizsgáló fénykora és pusztulása és megannyi más téma. Ha beszélgettünk, valahogy mindig

úgy alakul, hogy előkerül Kulin György neve, a régi Uránia – hogy volt, mint volt. Ebben a tekintetben százszázalékosan igaz a szakállas bölcsesség: régen minden jobb volt. Természetesen szóba került a Meteor is. Miként indult a mi kedves lapunk 1971-ben Bartha Lajos szerkesztésében, aki annak idején kezdeményezte azt, hogy legyen az észlelő amatőröknek is valamilyen kiadványuk (lásd cikkünket a következő két oldalon!).

Nagyt változott a világ 1971 óta, nagyot változott benne a Meteor is, és a világban nagyot változtunk mi is. Nem gondoltuk volna, hogy öt évtized múltán párás szemmel emlékezünk vissza azokra az időkre, amikor szinte menetrend szerinti járatok indultak a Holdhoz. Én akkoriban kezdtem amatőrkedni, nem gondoltam volna, hogy valaha is komolyabb közöm lesz a Meteor összeállításához. Talán Lajos se gondolta akkor, hogy az általa indított lap még öt évtizeddel később is él és virul. A Meteor századik évfolyamát már bizonyosan nem fogjuk megérni, ugyanolyan messzi és elérhetetlen dolog ez nekünk, mint a 2117-es Vénusz-átvonulás.

A századik évfolyam elérhetetlen messzeségben van, de itt és most érdemes elgondolkozni a Meteor közeli, elérhető jövőjén. Vajon meddig lesz még igény a hús-vér, papír-festék alapú Meteorra (az utóbbi tíz évben ez az igény mit sem változott)? Milyen mértékben tegyük hozzáférhetővé a friss Meteor-számokat a digitális világban (és főként: milyen technológiai háttérrel)? Mi az, ami most, 2020-ban érdeklí olvasóinkat, tagjainkat a Meteorból? Miből olvasnának többet, miből kevesebbet? A legfontosabb kérdés: milyen szerepet töltsz be a Meteor az ő amatőr csillagász életükben? Reméljük, mindenki választ kap mindezekre a kérdésekre abban az évfolyamban, amelynek sorszáma: L.

Mizser Attila